

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/147/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114213185
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114213185.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, proti žalovanej: Q. S., nar. X.X.XXXX, bytom F., K. X, zastúpenej advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom Svidník, Sov. hrdinov 163/66, o návrhu žalovanej na obnovu konania vo veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 16Ro/190/2011 a prísl., na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 26.9.2014 pod č. k. 11C/191/2014-34, jednohlasne takto

rozhodol:

R u š í uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov vyššie označeným uznesením zamietol návrh žalovanej na odklad vykonateľnosti platobného rozkazu Okresného súdu v Prešove č. k. 16Ro/190/2011-17 zo dňa 28.5.2012. Zároveň zamietol aj jej návrh na obnovu konania. Žalovanú zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 35,90 eur do 3 dní od jeho právoplatnosti.

Vychádzal z odôvodnenia návrhu, že žalovaná v konaní vedenom na tom istom okresnom súde pod sp. zn. 16Ro/190/2011, ktoré bolo začaté na návrh obchodnej spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., a ktoré bolo ukončené vydaním právoplatného platobného rozkazu, podala dňa 9.5.2014 (už v tomto konaní) návrh na obnovu daného konania dôvodiac ustanovením § 228 ods. 1 písm. a/, b/, e/ O.s.p.. Dôvod podľa písm. b/ tohto ustanovenia na pojednávaní vysvetlila tým, že keďže bolo rozhodnuté v skrátanom konaní, neboli vykonané dôkazy. K písm. a/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že pokiaľ aj je vydané rozhodnutie, ktoré nie je zákonné, nie je na ujmu spotrebiteľa, pokiaľ v danom čase nevie o svojich právach ako spotrebiteľ a dozvie sa o nich neskôr. Pokiaľ ide o písm. e/, poukázala na 3 rozsudky, a to rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva Beian v. Rumunsko zo dňa 6.12.2004, rozsudok SD EÚ spojené prípady C-240-98 až C-244/98 Océano Grupo Editorial SA zo dňa 27.6.2000 a rozsudok C-473/00 Cofidis SA z 21.11.2002. V návrhu ďalej uviedla, že platobný rozkaz bol vydaný v rozpore so zákonom - § 172 ods. 9 O.s.p., keďže zmluva, na základe ktorej bol nárok uplatnený, obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky, konkrétne ďalšiu zmluvu o revolvingovom úvere, povinné poistenie revolvingového úveru, dohodu o zrážkach zo mzdy, predĺženie premlčacej doby, zmluvnú pokutu, úrok z omeškania 0,08 % denne a rozhodcovskú doložku. Nesprávne bola žalobcovi priznaná aj zmluvná pokuta, keďže úver mal byť posúdený ako bezúročný. V súvislosti so zachovaním subjektívnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania uviedla, že v marci 2014 navštívila občianske združenie HOOS v inej záležitosti, a vtedy jej bolo vysvetlené, že môže podať tento návrh, pričom následne sa dozvedela aj o spomínaných európskych rozsudkoch, ktoré citovala vo svojom návrhu. Zároveň požiadala o odklad vykonateľnosti napadnutého platobného rozkazu.

Žalobca žiadal návrh na obnovu konania zamietnuť, majúc za to, že bol podaný oneskorene po uplynutí subjektívnej 3-mesačnej lehoty, pričom žalovaná nepreukázala relevantnosť uplatnených dôvodov. Podľa jeho názoru, 3-mesačná zákonná lehota začala plynúť odo dňa nadobudnutia platobného rozkazu, pričom odpor proti nemu nepodala. Čo sa týka označených rozhodnutí európskych súdov, na ktoré

poukázala v návrhu, uviedol, že sa netýkali žalovanej a nebolo nimi judikované žiadne porušenie jej práv z jeho strany. Skutočnosti uvedené v odôvodnení označených rozhodnutí boli všeobecne známe a prístupné širokej verejnosti, a nie je preto naplnený ani predpoklad pre použitie § 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p., spočívajúci v tom, že relevantné skutočnosti nemohla použiť bez svojej viny v pôvodnom konaní.

Súd prvého stupňa uzavrel, že v danom prípade nebol naplnený ani jeden z uplatnených dôvodov pre obnovu konania, pričom prvé dva dôvody ani v danom prípade neprichádzali do úvahy. Pri treťom dôvode (§ 228 ods. 1 písm. e/) uviedol, že navyše návrh bol podaný po uplynutí 3-mesačnej prekluzívnej lehoty. V úradnom vestníku EÚ (§ 2 ods. 1 zákona č. 416/2004 Z.z. o úradnom vestníku EÚ) sa zverejňujú aj rozsudky ESD a preto platí fikcia o tom, že ich zverejnením tam sa o nich dozvedela aj žalobkyňa. Rozsudky sú z rokov 2000 a 2002, pričom návrh na obnovu konania bol podaný nepochybne dávno po ich zverejnení.

Pokiaľ žalobkyňa poukázala aj na rozpor s európskou judikatúrou citujúc tri rozhodnutia, tieto len všeobecne zdôrazňujú nutnosť skúmať ex offio nekalú povahu zmluvnej podmienky, čo je napokon implementované aj do našej legislatívy, či už v hmotnom práve prostredníctvom § 53 ods. 5 Obč. zákonníka alebo v procesnom práve v § 153 ods. 3 alebo § 172 ods. 9 O.s.p.. V zmysle § 172 ods. 9 O.s.p. je teda na posúdenie súdu, ako vyhodnotí návrh na vydanie platobného rozkazu, a platobný rozkaz vydá vtedy, ak má za to, že nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Je to isté, ak by súd rozsudkom žalobe vyhovel, pretože nedospel by k záveru, že prisúdené plnenie vychádza z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Tento záver potom logicky vedie k ustálenej judikatúre spomínanej v časti rozsudku, že iné právne posúdenie tej istej otázky nepredstavuje dôvod na obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. a/.

Súd prvého stupňa poukázal aj na rozhodnutie vo veci Okresného súdu Prievidza č. k. 7C/147/2011-123 zo dňa 30.10.2012, ktorým návrh na obnovu konania bol taktiež právoplatne zamietnutý. V rozhodnutí odvolacieho súdu č. k. 6Co/106/2013-169 zo dňa 18.3.2013 (Krajského súdu v Trenčíne) sa uvádza, že obnova konania je prostriedkom na nápravu rozhodnutia, ktorého nesprávnosť spočíva v nedostatkoch v skutkovom zistení, ktoré nie sú spôsobené nesprávnou činnosťou súdu. O nedostatku procesného zavinenia spočívajúceho v tom, že účastník konania nemohol skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy použiť v pôvodnom konaní bez svojej viny, čo zakladá dôvod obnovy v zmysle § 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p., nemožno hovoriť tam, kde odpor podaný nebol.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keď úspešnému žalovanému priznal trovy súvisiace s cestovným povereného zástupcu na pojednávanie. Tieto však priznal len vo výške cestovného hromadným dopravným prostriedkom (autobusom), čo predstavuje 35,90 eur.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podala žalovaná odvolanie, ktorým žiadala o jeho zmenu tak, aby jej návrhu na povolenie obnovy konania a návrhu na odklad vykonateľnosti platobného rozkazu bolo vyhovené. V predmetnom právnom vzťahu ide o zmluvu medzi dodávateľom a spotrebiteľom na finančnom trhu, pričom v tomto zmluvnom vzťahu došlo k použitiu nekalých zmluvných podmienok a k porušeniu kogentných noriem určených na ochranu spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukázala na niektoré rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. Nemala vedomosť o tom, že v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach sa vyskytujú neprijateľné podmienky, no aj súdy, dá sa povedať automatickým spôsobom, vydávali platobné rozkazy bez ohľadu na existenciu či neexistenciu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, na základe ktorých sa viedli skrátene konania formou vydania platobného rozkazu. Ona osobne sa až z podnetu Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dozvedela o tom, že v zmluve sa nachádzajú neprijateľné podmienky, a to až po vydaní platobného rozkazu. Už len samotná skutočnosť, že sa objavili pochybnosti o kvalite spotrebiteľskej zmluvy, vyvolávajúce pochybnosti, či nejde o neprijateľné zmluvné podmienky v jej zmluve, je relevantná z hľadiska povolenia obnovy konania. Túto skutočnosť nemohla v čase vydania platobného rozkazu nijako použiť, pretože ani súd, ktorý by v zmysle judikatúry Súdneho dvora mal ex offio zakročiť, tak neučinil (OCEÁNO GRUPO Editoriale, MOSTAZA CLARO). Zastáva zároveň názor, že v štádiu rozhodovania súdu o návrhu na povolenie obnovy konania, by súd nemal s konečnou platnosťou robiť závery o základnej veci, ale postačí, že nové zistenia môžu prívodiť pre ňu priaznivejšie rozhodnutie po prelomení materiálnej právoplatnosti platobného rozkazu. Platobný rozkaz bol vydaný v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora (napr. podľa rozsudku Súdneho dvora vo veci OCEÁNO GRUPO Editoriale). Obdobne, aj v rozsudku MOSTAZA CLARO je kladený vysoký dôraz na ochranu spotrebiteľa pred nekalými podmienkami, a

dôvod na obnovu konania pre rozpor platobného rozkazu s rozhodnutím Súdneho dvora EÚ je daný vo vzťahu k viacerým rozhodnutiam Súdneho dvora.

To, že nepodala odpor proti rozhodnutiu vo veci samej, je klasickým príkladom konania spotrebiteľa, keď priemerný spotrebiteľ nedokáže posúdiť neprijateľné zmluvné podmienky, ani nekalé obchodné praktiky v zmluvách, ktoré sú právnym základom uplatňovaného nároku, a nedokáže využiť procesné inštitúty na svoju obranu (porovnaj bod 61 rozsudku Súdneho dvora C-429/05). Nečinnosť spotrebiteľa nemôže v takomto prípade byť považovaná za konkludentný súhlas, ale je prejavom len rezignácie neinformovaného spotrebiteľa, ktorý nevie o neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré, napriek ich absolútnej neplatnosti, žalobca uplatňuje.

Pokiaľ okresný súd vo vzťahu k subjektívnej lehote na podanie návrhu na obnovu konania argumentuje, že o všetkom, čo bolo uverejnené v úradnom vestníku EÚ, platí, že dňa zverejnenia sa stalo známym každému, koho sa týka, a že domnienka o znalosti uverejnených právne záväzných aktov ES a EÚ je nevyvrátiteľná, v tejto súvislosti uviedla, že zákonodarca v § 230 ods. 1 O.s.p. rozlišuje pojmy „dozvedel sa“ a „mohol uplatniť“. Teda zákonodarca nehovorí, že návrh na obnovu konania treba podať v lehote 3 mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu konania navrhuje, sa dozvedel alebo mohol dozvedieť o pôvode obnovy, ale len dozvedel sa, alebo od času, keď ho mohol uplatniť. Tieto podmienky nemusia byť splnené súčasne, ale alternatívne. Z tohto logicky vyplýva, že dôvod obnovy konania je možné uplatniť len vtedy, keď sa o ňom navrhovateľ dozvedel. Ak sa o ňom nedozvedel, nemohol ho uplatniť. V tejto súvislosti poukázal na niektoré uznesenia Krajského súdu v Prešove a niektorých okresných súdov v SR.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej zo dňa 13.11.2014 žiadal potvrdiť uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalovanej podľa zásad uvedených v § 212 ods. 1, 2, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že v tomto štádiu konania je jej odvolanie plne dôvodné, a to nielen pre nesprávne posúdenie subjektívnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania, ale aj z iných nižšie uvedených dôvodov.

Podľa § 230 ods. 1 O.s.p., návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť.

V súvislosti s uvedeným ustanovením odvolací súd sa stotožňuje s odvolacím dôvodom žalovanej, že pre začiatok plynutia lehoty na podanie návrhu na obnovu konania je dôležité to, kedy sa navrhujúci dozvedel o dôvode obnovy, pričom nie je podstatné, kedy sa o dôvode obnovy mohol dozvedieť. Teda, ak žalobkyňa v návrhu na obnovu konania uvádza, že sa s označenými rozhodnutiami ES/P a SD EÚ dozvedela začiatkom mesiaca marec 2014, pričom návrh bol podaný na súde dňa 9.5.2014, podľa názoru odvolacieho súdu, bol podaný včas, teda v lehote troch mesiacov od tohto času. Ak súd prvého stupňa uzavrel, že návrh na obnovu konania bol podaný po uplynutí 3-mesačnej prekluzívnej lehoty, toto jeho konštatovanie nie je správne.

Podľa § 228 ods. 1 písm. b/ O.s.p., právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Podľa § 228 ods. 1 písm. e/ O.s.p., právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev.

Žalovaná v návrhu na obnovu konania označila rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva Beian v. Rumunsko, rozsudok SD EÚ z 27.6.2000 Spojené prípady C-240/98 až C-244/98 Oceáno Grupo Editorial SA a rozsudok SD EÚ z 21.11.2012 - prípad C-473/00 Cofidis SA, o ktorých sa dozvedela začiatkom marca 2014. Súd prvého stupňa síce v odôvodnení uznesenia tieto tri rozhodnutia označuje, avšak neuvádza konkrétne súvislosti, v čom spočíva rozpor platobného rozkazu zo dňa 28.5.2012 pod č. k. 16Ro/190/2011-17 s označenými rozhodnutiami či už SD EÚ, resp. iných orgánov Európskych spoločenstiev. Z tohto dôvodu je uznesenie súdu prvého stupňa v tejto časti prinajmenšom nepreskúmateľné.

Pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že ak ani z návrhu žalovanej na obnovu konania tento rozpor platobného rozkazu s označenými rozhodnutiami nevyplýva, bolo povinnosťou okresného súdu vyzvať žalovanú na doplnenie návrhu v tejto súvislosti.

Z uvedených dôvodov, keďže neboli splnené podmienky na potvrdenie napadnutého uznesenia ani na jeho zmenu, nezostávalo nič iné odvolaciemu súdu, iba zrušiť uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátiť na ďalšie konanie na ďalšie konanie v naznačenom smere (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.